

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗРАБОТВАНЕ НА ЧАСТИЧНИ ПРОТЕЗИ ОТ СТУДЕНТИ ОТ СПЕЦИАЛНОСТ „ЗЪБОТЕХНИК”

Явор Калъчев*, Илия Наков, Емил Тенев**, Атанас Ботев****

**Медицински университет-Пловдив, Факултет по дентална медицина, катедра
Протетична дентална медицина, професор*

***Медицински университет-Пловдив, Медицински колеж, преподавател
4000 Пловдив, бул. „Христо Ботев” № 3
email: ykalatchev@yahoo.com*

ANALYSIS OF THE MANUFACTURING OF PARTIAL DENTURES BY STUDENTS FROM SPECIALTY „DENTAL TECHNICIAN”

Yavor Kalachev*, Iliia Nakov, Emil Tenev**, Atanas Botev****

**Medical University-Plovdiv, Faculty of dental medicine, Department of Prosthetic Dentistry*

***Medical University-Plovdiv, Medical college
3 Hristo Botev str. Plovdiv 4000
email: ykalatchev@yahoo.com*

ABSTRACT:

Introduction: It is known that pathological changes after partial edentulism are one of the worst changes in maxillo facial area treated with the methods and means of Prosthetic Dentistry.

The purpose of this publication is an analysis of 24 model teeth arranged for partial dentures by dental technician students to identify the most common mistakes in the production of dentures.

Materials and Methods: according to accepted criteria in Medical University assessed the work of the students.

The results of the examination of the practical works show:

✚ The number of excellent and poor marks is at the statistically accepted average norm.

✚ The majority of the students have mastered the basic principles of the arrangement of artificial teeth for prosthetic purposes.

✚ The smaller percentage of students who have complied with some requirements of the arrangement of teeth for partial dentures can be explained by the fact that the order of artificial teeth is carried out on „phantom” models. These errors could easily be fixed at the beginning of the students work in dental laboratories.

Conclusion: The data results are the basis for future research and can be used to improve student learning.

Key words: *Keywords: partial dentures, evaluation criteria for partial dentures.*

ВЪВЕДЕНИЕ: Известно е, че патологичните промени след частично обеззъбяване са едни от най-тежките промени в челюстно лицевата област лекувани с методите и средствата на Протетичната дентална медицина.

Според М. Belliard (цит. по Ликов и Куликов (1)) първите опити за възстановяване на уврежданията в устната кухина са правени при дефекти на зъбните редици, а частичните протези се считат за първите образци на протезни конструкции в историята на ортопедичната стоматология. Частичните протези са универсално лечебно средство, тъй като с тях могат да се възстановят всички видове дефекти на зъбните редици. Според Боянов (цит. по Ликов и Куликов (1)) около половината от пациентите с дефекти на зъбните редици се лекуват с частични протези. Независимо от голямото разнообразие на частичните протези те се състоят

от няколко основни елемента: плака, тяло, изкуствени зъби и допълнителни, спомагателни средства за задържане и стабилизиране (2). Частичните сменяеми протези са конструкции, които са свързани към естествените зъби чрез т.н. опорно-задръжни елементи. От гледна точка на технологичното изпълнение сменяемата частична протеза с огънати куки в сравнение с мостовата протеза е свързана с по-леки и щадящи клинични интервенции, а възможността за свободно изваждане от устата позволява улеснява извършването на евентуални корекции, преработки и поправки (3). Правилното изпълнение на отделните етапи от технологичния процес на нейното изработване и гарантира функционалната и годност.

ЦЕЛ на настоящата публикация е чрез анализ на 24 модела за изработване на частични протези от студенти от специалност зъботехника да се установят най-често допусканите грешки при изработването им.

МАТЕРИАЛ и МЕТОДИ:

Прегледа на практическите работи е извършван независимо от 2 преподаватели от Медицински университет–Медицински колеж-Пловдив. При възникване на несъответствие по някой от показателите въпроса се рашава от арбитър, който има последната дума. Оценката на практическите работи е извършвана съобразно приетите в МУ критерии за оценка на практическата работа на студентите (фиг.1). Същността на оценяването се състои отнемане на част от общата оценка, която при спазване на всички критерии за оценяването е отличен 6.

1) При правилно изпълнение	- Отличен /6/
2) При допуснати грешки, за всяка една се отнема по:	
a) Включване в оклудатор /артикулатор/	- 0.50
b) Адаптиране на базис плаката	- 0.50
c) Линия на куките	- 0.50
d) Нарездане на изкуствените зъби	- 1.00
e) Контакти с антагонистите	- 1.00
f) Восъчен моделаж на протезата	- 0.50
3) При лошо изработване	- Слаб /2/

фиг. 1. – критерии за оценяване на извършената работа

РЕЗУЛТАТИ:

Получените резултати са поместени в таблица, която отразява изпълнението на отделните критерии при всичките 24 прегледани работи (фиг.2).

№	Оценка	I	II						III
			1	2	3	4	5	6	
1	4		○	○	X	○	X	X	X
2	5		○	○	○	○	X	X	X
3	6	○	○	○	○	○	○	○	X
4	6	○	○	○	○	○	○	○	X
5	5		○	○	○	○	X	X	X
6	4		○	○	X	○	X	X	X
7	2		X	X	X	X	X	X	○
8	3		X	○	X	○	X	X	X
9	6	○	○	○	○	○	○	○	X
10	3		X	○	X	○	X	X	X
11	5		○	○	○	○	X	X	X
12	2		X	X	X	X	X	X	○
13	6	○	○	○	○	○	○	○	X
14	5		○	○	○	○	X	X	X
15	5		○	○	○	○	X	X	X
16	5		○	○	○	○	X	X	X
17	3		X	○	X	○	X	X	X
18	3		X	○	X	○	X	X	X
19	5		○	○	X	○	○	○	X
20	6	○	○	○	○	○	○	○	X
21	6	○	○	○	○	○	○	○	X
22	4		X	○	X	○	○	○	X
23	6	○	○	○	○	○	○	○	X
24	5		○	○	X	○	○	○	X

фигура 2. – Изпълнение на критериите за оценка на практическите работи.

Резултати от проверката на практическите работи показват:

- 1 Броя на отличните оценки е 7 (29.1%).
- 2 По голяма част от студентите са спазили основните принципи за изработване на частични протези, а именно:
 - ✚ отливане на работен модел и включване в оклудатор – 19 (79.1%)
 - ✚ адаптиране на базис плаката – 17 (70.8%).
 - ✚ линия на куките – 15 (62,5%).
 - ✚ нареждане на изкуствените зъби – 19 (79.1%).
 - ✚ контакти с антагонистите- 20 (83,3%).
 - ✚ восъчен молаж на протезата – 21(87,5%).

Най-често срещаните грешки при изработването на частични протези са илюстрирани на фиг. 3.

Фиг.3 – най-често срещаните грешки при изработването на частични протези

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Изводите от получените резултати могат да се интерпретират по следния начин:

- ✚ броят на отличните и слабите оценки е в статистически приетата средна норма.
- ✚ по-голяма част от студентите са усвоили основните принципи за изработване на частични протези.
- ✚ по-малкия проценти от студентите, които са спазили някои от изискванията за изработване на частични протези се обяснява с факта, че нареждането на изработването им се извършва на „фантомни” модели. Тези грешки биха могли лесно да се коригират при започване на студентите на работа в зъботехническите лаборатории.

БИБЛИОГРАФИЯ:

1. Ликов Ч., И. Куликов. Частични протези, София, Медицина и физкултура 1987, 6-11.
2. Попов Н., Ликов Ч., Георгиев Г.- Клиника на Ортопедичната стоматология, София, Медицина и физкултура 1988, 175.
3. Филчев А., Р. Ралев. Пропедевтика на протетичната дентална медицина, София, Скала, 273.